

Перелік документів, що подають здобувачі для складання кандидатських екзаменів.

Сесія кандидатських іспитів проводяться організовано двічі на рік:

Весняна - 01-10 квітня; осіння - 20-30 листопада.

Аспіранти і здобувачі Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького подають наступні документи:

- заява;
- витяг з рішення кафедри про затвердження теми дисертаційної роботи;
- ксерокопія паспорта.

Аспіранти і здобувачі інших установ подають наступні документи:

- заява;
- копія диплома про вищу освіту і кваліфікацію спеціаліста або магістра;
- листок обліку кадрів, завірений за місцем роботи здобувача;
- витяг з рішення Вченої ради вищого навчального закладу чи наукової установи, де виконується дисертаційна робота;
- лист-клопотання з місця роботи чи навчання;
- ксерокопія паспорта.

Здобувачі зобов'язані:

- не пізніше як за місяць до початку сесії прикріпитись і подати заяву на ім'я ректора;
- відвідувати консультації;
- Допуск до кандидатських іспитів здійснюється наказом ректора за наявності реферату (для кожного кандидатського іспиту) і квитанції про внесення в касу університету відповідної суми(згідно кошторису). Аспіранти, які навчаються за державним замовленням складають іспит за рахунок коштів державного бюджету.

- **Реферат та фінансовий документ про оплату слід представити у науковий відділ до 20 березня на весняну сесію та до 10 листопада на осінню.**

Вимоги до складання кандидатського іспиту з іноземної мови

1. Перше питання іспиту – читання та переклад оригінального тексту з фаху здобувача. Обсяг 2 000 друк.знаків. Час виконання - 45хв.
2. Друге питання іспиту – письмова анотація іноземною мовою (500 друк.знаків, 12 -15 речень) однієї із статей загальнонаукового характеру обсягом 4 000- 4 500 друк.знаків. Час виконання – 40 хв.
3. Тест з граматики, лексики, читання.-60хв.
4. Співбесіда іноземною мовою з питань наукового дослідження.

Навчальний матеріал з англійської мови

1. Структура речення в англійській мові у порівнянні зі структурою речення в українській мові. Розповідне, питальне та заперечне речення. Типи питань.
2. Дієслово. Допоміжні, питальні та смислові дієслова.
3. Спосіб (дійсний, умовний, наказовий). Система часів.,
4. Активний і пасивний стан. Особливості використання і перекладу пасивного стану. Узгодження часів.
5. Безособові форми дієслова. Дієприкметник, функції та способи перекладу. Інфінітив, функції та способи перекладу. Герундій, функції та способи перекладу.
6. Модальні дієслова та їх еквіваленти.
7. Умовний спосіб. Емфатичні конструкції.
8. Функції дієслів: to be, to have, to do, will, should, would. Функції дієслів із закінченням -ing, -ed.
9. Іменник. Утворення множини. Присвійний відмінок.
10. Артикль.
11. Займенник (загальні відомості). Особові, присвійні, вказівні займенники. Неозначені займенники some, any і заперечний займенник no. Кількісні займенники many, much, few. Неозначено-особовий займенник one. Три функції one. Підсилювальні та зворотні займенники.

12. Прикметник. Прислівник. Ступені порівняння.
13. Числівник. Кількісні та порядкові числівники. Дріб. Читання формул, хронологічних дат, позначень часу.
14. Граматичні особливості перекладу, (артикль, іменник, прикметник, числівник, займенник, дієслово, прислівник, прийменник, сполучник). Конструкції типу *the more, the better, there+be*.
15. Синтаксичні особливості перекладу (умовне речення, неозначено-особові та безособові речення, безсполучникові підрядні речення, складнопідрядні речення, еліпсис, емфаза, інверсія, подвійне керування та ін.).
16. Лексичні особливості перекладу (багатозначність, конверсія, синонімія, неологіями, «фальшиві друзі перекладача», британський та американський варіанти англійської мови, термін, уживані вирази та службові слова, іншомовні запозичені, аббревіатури, умовні позначення, власні назви, англійська система мір та ваги і т. і.).
17. Жанрові особливості перекладу.
18. Найвживаніші суфікси, префікси англійської мови науково-технічної літератури та їх значення. Основні суфікси іменників, прикметників, дієслів, прислівників.

Навчальний матеріал з німецької мови.

1. Часові форми дієслова. Дієслова з віддільними та невіддільними префіксами. Дієслівне керування.
2. Пасив. Модальні дієслова з інфінітив пасив. Відмінювання іменників. Прийменники з давальним відмінком. Прийменники з знахідним відмінком.
3. Залежний інфінітив. Інфінітивні групи як члени речення. Множина іменників. Прийменники з давальним та знахідним відмінками.
4. Дієприкметник. Означення, виражене дієприкметником I і II. Поширене означення. Дієприкметник I чи zu як означення.
5. Відокремлені дієприкметникові звороти. Прийменник з родовим відмінком. Результативний пасив.
6. Підрядні речення. Речення з підрядними означальними. Відмінювання відносних займенників.
7. Додаткові підрядні речення. Речення з підрядними причини. Введення логічних зв'язків.
8. Інфінітивні групи. Речення з підрядними мети та Способу дії.
9. Речення з підрядними умовними.
10. Розділовий родовий відмінок,
11. Займенникові прислівники.
12. Звороти можливості та повинності. Конструкції *haben + zu + інфінітив* та *sein + ги + інфінітив*.
13. Парні сполучники.

14. Конструкція *sich lassen* + інфінітив. Сполучення знахідного відмінку в інфінітивом.
15. Вказівні займенники у функції заміни іменників.
16. Речення а підрядними часу та мети. Подвійні прийменники прийменники з підсиленням.
17. Спосіб вираження відношення до висловлювання. Модальні дієслова, складні форми модальних дієслів.
18. Спосіб вираження зв'язку з попереднім та наступним висловлюванням. Кон'юнктив в самостійних реченнях.
19. Кон'юнктив в умовних реченнях. Допустові речення. Модальні дієслова у значенні речення.
20. Лексичні, граматичні та синтаксичні особливості перекладу науково-технічної літератури.

Навчальний матеріал з французької мови.

1. Артикль.
2. Займенник.
3. Група часів індикативу.
4. Умовний спосіб.
5. Умовний спосіб.
6. Пасивна форма.
7. Інфінітив. Функції інфінітиву.
8. Дієприкметник.
9. Дієприслівник.
10. Порядок слів у реченні.
11. Узгодження часів індикативу.
12. Словотворення.
13. Складносурядне речення.
14. Складнопідрядне речення.
16. Лексичні, граматичні та синтаксичні особливості перекладу науково-технічного тексту.

Вимоги до написання реферату з іноземної мови

До складання кандидатського іспиту допускаються аспіранти та пошукувачі, що мають відповідний рівень підготовки, підготували реферат з проблеми наукового дослідження.

Реферат складається:

- 1) з україномовного огляду наукових робіт (книга, чи кілька статей) зі спеціальності, обсягом не менше 250 сторінок, 2001-2011 року видання, прочитаних іноземною мовою;
- 2) словника 100 термінів даної галузі науки;
- 3) повідомлення про власне наукове дослідження, викладеного іноземною мовою у обсязі двох машинописних сторінок.

Приблизний об'єм реферату – 30-35 сторінок машинописного тексту, через 1,5 інтервали. Формат паперу – А4. Верхнє поле – 20 мм, лівє – 30 мм, правє – 10 мм, нижнє – 25 мм.

Всі сторінки нумеруються наскрізно по порядку. Першою сторінкою вважається титульний лист, але на ньому цифра “1” не ставиться. На другій сторінці (план реферату) також не ставиться номер. Нумерація починається з 3 сторінки. Нумерувати слід арабськими цифрами, проставляючи їх у правому верхньому кутку над текстом.

Для перевірки у відділ аспірантури подається один примірник. Він має бути пронумерованим та зшитим. Кожен реферат не менш ніж за 10 днів до іспиту проходить процедуру захисту, рецензується і оцінюється. Автор реферату має право до іспиту ознайомитися з рецензією.

Порушення формальних вимог до написання і оформлення реферату є підставою для виставлення незадовільної оцінки.

Оцінка за реферат враховується членами екзаменаційної комісії під час прийому кандидатського іспиту і заноситься до протоколу. Аспіранти (стажисти, здобувачі), що отримали незадовільну оцінку за реферат, до складання іспиту не допускаються.

Книга чи її ксерокопія після перевірки повертаються пошукувачу .

Реферат пишеться українською мовою

ТИТУЛЬНИЙ ЛИСТ РЕФЕРАТУ
(зразок)

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України

**Мелітопольський державний педагогічний університет
ім. Богдана Хмельницького**

РЕФЕРАТ

З прочитаної мовою
літератури з фаху (шифр, назва спеціальності,)
на тему: “”
аспіранта (пошукувача)..... (П.І. по Б.)

Мелітополь 201.. р.

ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО КАНДИДАТСЬКОГО ІСПИТУ З ФІЛОСОФІЇ

I. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Розділ I. ІСТОРИКО-ФІЛОСОФСЬКИЙ ВСТУП

1. Філософія, її походження, основні проблеми та функції.
2. Філософія Стародавності. Зародження основних парадигм.
3. Особливості західноєвропейської філософії Середньовіччя і Відродження.
4. Філософсько-гуманістична думка в Україні XV-XVII ст.
5. Західноєвропейська філософія Нового часу.
6. Києво-Могилянська академія і філософія Просвітництва в Україні.
7. Класична німецька філософія.
8. Філософські вчення XIX - початку XX століття.
9. Українська і російська філософія XIX-XX століть у контексті світової філософської думки.
10. Сучасна філософія. Множинність філософських доктрин.

Розділ II. ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ФІЛОСОФІЇ

11. Проблема буття.
12. Філософське вчення про розвиток.
13. Філософська антропологія.
14. Суспільство: основи філософського аналізу.
15. Духовні основи суспільного буття.
16. Проблема спрямованості історії.
17. Філософські проблеми культури і творчості.
18. Філософія глобалізму.

Розділ III. ФІЛОСОФІЯ І МЕТОДОЛОГІЯ НАУКИ І ОСВІТИ

19. Філософські проблеми науки.
20. Форми і методи наукового пізнання.
21. Філософські проблеми природознавства.
22. Філософські проблеми освіти.

II. СПИСОК ПЕРШОДЖЕРЕЛ

1. Августин Аврелий. Исповедь.- М., 1990.
2. Бэкон Ф. Новый Органон // Соч., в 2-х т.- Т.2. – М., 1972.
3. Белл Д. Прихід постіндустріального суспільства // Сучасна зарубіжна соціальна філософія: Хрестоматія. – К., 1996. – С.194-250.
4. Бердяев Н.А. Философия свободы. Смысл творчества.- М., 1989.
5. Вебер М. Протестантська етика і дух капіталізму // Вебер М. Соціологія. Загальносоціологічні аналізи. Політика.– К., 1998.
6. Вернадский В.И. Философские мысли натуралиста. – М., 1988.
7. Гегель Г.В.Ф. Энциклопедия философских наук // Энциклопедия философских наук.-Т.1.- Наука логики. – М., 1974.
8. Декарт Р. Рассуждения о методе // Сочинения: в 2-х т. Т.1. – М., 1989.
9. Дрогобич Юрий. Годы и пророчества / Наук. ред. і укладач проф. В.М.Вандишев. –Харьков, 2002.
10. Енгельс Ф. Людвіг Фейєрбах і кінець класичної німецької філософії // Маркс К., Енгельс Ф. – Твори.– Т.21.
11. Камю А. Бунтующий человек. – М., 1990.
12. Кант И. Пролегомены ко всякой будущей метафизике // Антология мировой философии. Т. 3. – М., 1971.
13. Кун Т. Структура научных революцій. – М., 1977.
14. Кьеркегор С. А. Болезнь к смерти // Этическая мысль. – М., 1990.
15. Маркс К. До критики політичної економії. Передмова // Маркс К., Енгельс Ф. - Твори. – Т. 13.
16. Маркс К. Економічно-філософські рукописи 1844 року // Маркс К., Енгельс Ф. –Твори. – Т.42.
17. Ницше Ф. По ту сторону добра и зла. Прелюдия к философии будущего // Сочинения в 2 т. – Т.2. – М., 1990.
18. Поппер к. Логика и рост научного знания. – М., 1983.
19. Сартр Ж.-П. Экзистенциализм – это гуманизм // Сумерки богов. – М., 1989.
20. Сковорода Г.С. Толкованіе из Плутарха о тишине сердца // Твори.- Т.2.– К., 1973. - С.203-215.
21. Тейяр де Шарден П. Феномен человека. – М., 1987.
22. Фейєрбах Л. Основные положения философии будущего // Избр. филос. произв.- Т.1. – М., 1955.
23. Франко І. Що таке поступ? // Франко І. Зібрання творів у 50-ти томах. – Т.45.
24. Фромм Э. Концепция человека у К.Маркса // Душа человека. – М., 1992.
25. Хайдеггер М. Бытие и время. – М., 1993.

26. Чижевський Д. Філософія і національність // Філософська і соціологічна думка.- 1992. - №10.
27. Шпенглер О. Закат Европы. В 2 т. – М., 1998.
28. Юркевич П.Д. Мир з ближнім як умова християнського співжиття: Докази буття Божого // Філософська і соціологічна думка. – 1990.- № 10.

ІІІ. ПІДРУЧНИКИ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ ПОСІБНИКИ

1. Алексеев П. В., Панин А. В. Философия: Учебник для вузов. – М., 1996.
2. Андрущенко В. Г., Михальченко М. Сучасна соціальна філософія: Курс лекцій.- 2-ге вид., випр. й доп.– К., 1996.
3. Антология мировой философии. В 4-х т. – М., 1969-1970.
4. Блинников Л. П. Великие философы: Учебный словарь-справочник.- 2-е изд., перераб. и доп. – М., 1997.
5. Бойченко І.В. Філософія історії: Підручник. – К., 2000.
6. Булатов М, О. Філософський словник. – К.: Стилос, 2009. – 575 с.
7. Введение в философию: Учебник для вузов: В 2 ч. / Под общ. ред. И. Т. Фролова. – М., 1989.
8. Герасимчук А.А., Тимошенко З.І. Курс лекцій з філософії: Навч. посіб. – К., 1999.
9. Герасимчук А.А., Тимошенко З.І. Курс лекцій з філософії: Навч. посіб. – 2-е вид., допов. – К., 2003.
10. Горак Г.І. Філософія: Курс лекцій. – К., 1997.
11. Горський В.С. Історія української філософії: Курс лекцій. – К., 1996.
12. Історія філософії: Підручник / Бичко і.В., Бичко А.К., Табачковський В.Г. – К., 2001.
13. Історія філософії: Підручник / За ред. В.І.Ярошовця. – К., 2002.
14. Історія філософії України. Хрестоматія: Навч. посібник для студентів вищ. навч. Закладів /Упорядн. М. Ф. Тарасенко, М. Ю. Русин, І.В. Бичко та ін. – К., 1993.
15. Історія філософії України: Підручник для студентів вищ. навч. закладів / М.Ф. Тарасенко, М.Ю. Русин, І.В.Бичко та ін. – К., 1994.
16. История античной диалектики. – М., 1982.
17. История диалектики XIV-XVIII вв. – М., 1974.
18. История китайской философии. – М., 1989.
19. Канке В.А. Основные философские направления и концепции науки. Итоги XX столетия. – М., 2000
20. Кремень В. Г. Філософія національної ідеї. – К.: Грамота, 2007. – 576 с.
21. Максюта М.Є. Вступ до філософії: Навчальний посібник. – К., 2001.
22. Мир философии: Книга для чтения: В 2-х ч. – М., 1991.
23. Нестеренко В. Г. Вступ до філософії: онтологія людини. Навчальний посібник для студентів вищих учбових закладів. – К., 1995.

24. Петрушенко В.Л. Філософія: Курс лекцій. – Київ-Львів, 2000.
25. Саух П.Ю. Філософія: навчальний посібник. – К., 2003.
26. Социальная философия. Учебник //Под общей редакцией Андрущенко В.П., Горлача Н.И. – Киев-Харьков, 2002.
27. Філософія: Підручник / Бичко І.В., Бойченко І.В., Табачковський В.Г. та ін.– К., 2001.
28. Філософія: Навчальний посібник /І.Ф.Надольний, В.П.Андрущенко, І.В.Бойченко, В.П.Розумний та ін.; За ред. І.Ф.Надольного. 2-ге вид., випр. й доп. – К., 2001.
29. Філософія: Навчальний посібник / За редакцією С.П.Щерби, М.Г.Тофтула. – К., 2003.
30. Філософія. Підручник /За загальною редакцією Горлача М.І., Кременя В.Г., Рибалка В.К. – Харків, 2000.
31. Философия XX века: Учебное пособие. – М., 1997.
32. Чанышев А.Н. Курс лекций по древней философии. – М., 1981.

ДОВІДКОВА ЛІТЕРАТУРА

1. Всемирная энциклопедия: Философия XX век /Главн. нуч. ред. и сост. А.А.Грицанов. – АСТ, Мн.: Харвест, Современный литератор, 2002.- 976 с.
2. Новейший философский словарь: 3-е изд., исправл. – Мн.: Книжный дом, 2003.- 1280 с.
3. Новейший философский словарь / Под общ. ред. А. П. Ярещенко. – Р. н/ Д.: Фенікс, 2008. – 668 с.
4. Современная западная социология: Словарь. – М., 1990.
5. Современная западная философия: Словарь. – М., 1991.
6. Філософська думка в Україні: Біобібліографічний словник /Авт. кол.: В.С.Горський, М.Л.Ткачук, В.М.Нічик та ін. – К.: Унів. вид-во „Пульсари”, 2002. – 224 с.
7. Философия: энциклопедический словарь. – М., 1997.
8. Философский энциклопедический словарь. – М., 1983.
9. Философский энциклопедический словарь. – М.: Инфра-М, 2002. – 576 с.
10. Философский словарь. – К.: А. С. К., 2006. – 1056 с.

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ Й СКЛАДАННЯ КАНДИДАТСЬКОГО ІСПИТУ З ФІЛОСОФІЇ

1. Філософія: людиномірність її предмету і функцій. Соціокультурне призначення філософії.
2. Світогляд, його структура, основні функції, основні історичні типи.
3. Специфіка філософії як типу духовності. Філософія і культура. Філософія і наука. Філософія й ідеологія.
4. Філософські образи буття в архаїчних традиціях, натуралістських вченнях стародавньої Греції.
5. Основні напрямки античної філософії, її актуалізація сьогодні.
6. Філософські ідеї християнської апологетики і патристики.
7. Західноєвропейська філософія епохи Відродження.
8. Західноєвропейська філософія Нового часу. Емпіризм і сенсуалізм Ф.Бекона, Т.Гобса, Дж.Локка, раціоналізм Р.Декарта, Б.Спінози і Г.Лейбніца та французька філософія ХУІІІ ст.
9. Філософська система і метод Г.Гегеля. Принципи діалектичної логіки.
10. Антропологічний матеріалізм і атеїзм Л. Фейербаха.
11. Марксистська філософія як матеріалістична діалектика, проблема людини та історії у філософії марксизму.
12. Ф.Ніцше і його програма “переоцінки цінностей”.
13. Філософія екзистенціалізму. Релігійно-екзистенційні ідеї С.К’єркегора, К.Ясперса, Л.Шестова, М.Гайдеггера, А.Камю та Ж.-П.Сартра.
14. Проблема несвідомого і психоаналіз З.Фрейда. Неофрейдизм. Основні ідеї К.Хорні і Е.Фромма.
15. Філософська антропологія ХХ століття (М.Шелер, Г.Плеснер, А.Гелен, Е.Ротхаккер, М.Ландман та ін.).
16. Філософія неопозитивізму ХХ століття, аналітична філософія ХХ століття (Б.Рассел, Л.Вітгенштейн, К.Поппер, Т.Кун, І.Лакатос, П.Фейєрабенд).
17. Російська релігійна філософія ХІХ – ХХ ст. (В.С. Соловйов, М.О. Лоський, М.О. Бердяєв, М.Ф.Федоров П.Флоренський, С.Булгаков, С.Л. Франк та ін.).
18. Російська філософія космізму К.Е.Цюлковський, О.Л.Чижевський.
19. Еволюція релігійної філософії у ХХ столітті. Неотомізм. Тейярдизм. Персоналізм.
20. Філософська герменевтика ХІХ – ХХ століття (В.Дільтей, М.Гайдеггер, Г.Гадамер).
21. Джерела, національні особливості та віхи розвитку філософської думки в Україні.
22. Філософсько-гуманістична думка в Україні другої половини ХУ – ХУІІ століття.

23. Філософська система Г. Сковороди та українська академічна філософія ХІХ – початку ХХ століття (О.Новицький, С.С.Гогоцький, П.Д.Юркевич, В.В.Зеньківський).
24. Соціально-філософські погляди М.Драгоманова, І. Франка, Лесі Українки, Д. Чижевського.
25. Філософія української національної ідеї в ХХ столітті (В.Липинський, Д.Донцов).
26. Філософський зміст категорії буття та сучасна наукова картина світу.
27. Рух як атрибут буття. Основні характеристики та форми руху. Рух і розвиток. Основні концепції розвитку.
28. Простір і час як форми буття. Субстанціональна і релятивістська концепції.
29. Антропосоціогенез. Єдність природного і соціального в людині. Тілесне і чуттєво-емоційне в людині.
30. Природа, суспільство; людина.
31. Особливості постановки проблеми людини в західноєвропейській і в східній філософії.
32. Проблема сенсу життя, смерті та безсмертя людини.
33. Свобода як філософська проблема і життєва цінність. Багатовимірність свободи.
34. Свідомість як предмет філософського дослідження. Структура свідомості. Свідомість і духовне, свідоме, несвідоме і штучний інтелект.
35. Специфіка проблеми людини у філософії ХХ століття.
36. Єдність і багатоманітність історичного процесу.
37. Поняття пізнання. Суб'єкт і об'єкт пізнання. Основні гносеологічні концепції.
38. Діалектика чуттєвого і раціонального, дискурсивного й інтуїтивного в пізнанні.
39. Поняття науки. Основні пізнавальні та соціальні функції науки. Проблема наукового методу і методології.
40. Основні форми наукового пізнання: факт, проблема, гіпотеза, концепція, теорія.
41. Соціально-етичні проблеми сучасної науки. Свобода наукового пошуку та соціальна відповідальність науковця. Сцієнтизм та антисцієнтизм у філософії ХХ століття.
42. Філософські проблеми природознавства. Вчення про ноосферу. Ноосферна концепція В.І.Вернадського.
43. Філософські проблеми соціально-гуманітарних наук.
44. Творчість як філософська проблема. Види творчості. Структура творчого процесу. Творчий потенціал освіти і науки.
45. Поняття істини. Істина як процес. Практика як критерій істини. Види практики.
46. Культурно-світоглядні засади осмислення глобальних проблем сучасності.

47. Індустріальне суспільство і концепції технократичного романтизму, техногенні і етичні проблеми екологічної кризи.
48. Поняття цінності. Типи ціннісних орієнтацій. Сучасні системи цінностей.
49. Філософські проблеми синергетики: постнекласична трансформація наукового знання.
50. Фундаменталізація системи освіти як чиннику інтелектуалізації й гуманізації суспільства. Інтелектуалізація нації та інноваційні технології в освіті.
51. Сущє та буття, скінченне сущє та буття, буття й ніщо.
52. Буття й сутність, буття можливе та дійсне.
53. Буття як єдність у розмаїтті та різноманітність у єдності.
54. «Філософія життя» супроти його «калькуляції».
55. Природничо-наукові уявлення про життя, живе й неживе.
56. Світоглядні наслідки розмаїття уявлень про еволюцію життя.
57. Філософско-світоглядний погляд на феномен життя.
58. Біосфера та антропосфера. Здобутки і втрати уявлень про ноосферу.
59. Життєтворчість людського буття: проблема лібертадної сутності людини.
60. Парадокси свободи як «оволодіння світом».
61. Антропоцентризм: ресурси і межі.
62. Людина і світ: перетворення чи освоєння світу?
63. Людина і світ: проблема взаєморозуміння.
64. Життєтворчість людини: колізії практики.
65. Духовність та її специфікація.
66. Пізнавальна творчість як пізнання можливостей.
67. Істина як проблема пізнання й світогляду.
68. Наукове передбачення: межі та роль «божевільних» ідей.
69. Пізнавальний процес як взаємодія логіки та інтуїції.
70. Філософія історії як відображення філософського світогляду.
71. Міфологія як перший тип осягнення історії.
72. Релігія як форма світосприйняття.
73. Антропологічні виміри освіти, науки, культури.
74. Антрополог-персоналістський зміст філософського знання.
75. Життєтворчий потенціал філософського знання.

ОРІЄНТОВНІ ТЕМИ РЕФЕРАТІВ

1. Філософія в соціокультурному контексті, її співвідношення з наукою, релігією, мораллю, ідеологією.
2. Філософія та її людські виміри.
3. Місце філософії в системі наукових знань.
4. Історіософія як різновид філософсько-історичного знання.
5. Історичний монізм: історія, можливості, межі.
6. Історичний плюралізм: особливості формування і сучасний стан.
7. Філософія та її роль у тоталітарному і демократичному суспільствах.
8. Філософсько-історичний сенс міфології.
9. Натуралізм як парадигма філософсько-історичного мислення.
10. Античне світосприйняття: проблеми людини.
11. Основні школи давньоіндійської філософії.
12. Філософська думка Стародавнього Китаю.
13. Розвиток природознавства та його вплив на формування наукового світогляду в ХУІІ-ХУІІІ ст.
14. Геліоцентризм та вчення про нескінченність Всесвіту (М.Копернік, Дж.Бруно, Г.Галілей).
15. Емпіризм і раціоналізм у західноєвропейській філософії Нового часу.
16. Проблема субстанції у західноєвропейській філософії Нового часу (Р.Декарт, Б.Спіноза, В.Лейбніц).
17. Проблема цілісності людини та людського буття у філософії доби Відродження.
18. Просвітництво ХУІІІ століття як феномен культури.
19. Теорія природних прав та свобод людини (Г.Гроцій, Т.Гоббс, Дж.Локк).
20. Романтизм і німецька класична філософія.
21. Концепція волі в історії філософії.
22. Витоки і зміст “філософії життя” (А.Шопенгауер, В.Дільтей, Ф.Ніцше).
23. Н.Макіавеллі про природу політики, влади і моралі.
24. І.Кант, його натурфілософія та вчення про пізнання.
25. Проблема відчуження людини в ранніх працях К.Маркса.
26. Християнський еволюціонізм. П.Тейяр де Шарден “Феномен людини”.
27. Російська філософія кінця ХІХ – початку ХХ ст. (Д.Мережковський, Л.Шестов, М.Бердяєв, М.Лосський).
28. Ірраціоналізм як філософська течія ХІХ ст.
29. Проблема несвідомого у вченні З.Фрейда (за працею “Введение в психоанализ”).
30. Філософія російського духовного Ренесансу кінця ХІХ- на початку ХХ ст.
31. Філософія екзистенціалізму в художній літературі Заходу.
32. Проблема життя, смерті та безсмертя у філософії екзистенціалізму.
33. Філософсько-історична концепція Ж.П.Сартра.

34. Історична реальність як предмет сучасної німецької практичної філософії.
35. Сциєнтизм і антисциєнтизм як світоглядні орієнтації ХХ ст.
36. Герменетичний напрям у сучасній філософії.
37. Цивілізаційна концепція С.Хантінгтона.
38. Філософія мови: історія і сучасність.
39. Слов'янська міфологія та її особливості.
40. Філософське осмислення твору “Слово о полку Ігоревім”.
41. Філософські ідеї в культурі Київської Русі.
42. Філософсько-гуманістична думка українського ренесансу (ХУ-ХУІІ ст.).
43. Філософія в Києво-Могилянській академії.
44. Філософські та соціально-етичні ідеї в працях українських полемістів ХУІ-ХУІІ ст.
45. Світогляд і філософські погляди Г.Сковороди.
46. Філософія України в культурі романтизму ХІХ- на початку ХХ століття.
47. Гуманістичний сенс творчості Т. Шевченка.
48. Концепція творчості Івана Франка (“Із секретів поетичної творчості”).
49. Філософія ірраціоналізму та української національної ідеї Д.Донцова.
50. Ідеї В.І.Вернадського та їх вплив на світову філософську думку.
51. Поняття менталітету та його методологічне значення в пізнанні особливостей духовного життя народів.
52. Мораль як фактор становлення людини і регулятор її життєдіяльності.
53. Життєтворчість людського буття: колізії практики.
54. Життєтворчість людського буття: проблема свободи.
55. Сучасний світ, протиріччя, проблеми тенденції його розвитку.
56. Відображення і творчість в духовній діяльності людини.
57. Діалектика об'єктивного та суб'єктивного у науковому пізнанні.
58. Проблема свідомості та кібернетика (огляд наукової літератури).
59. Діалектика емпіричного та теоретичного у науковому пізнанні.
60. Діалектика як загальна теорія розвитку, теорія пізнання, логіка і методологія.
61. Метафізика і діалектика як методи пізнання: порівняльний аналіз.
62. Свідомість як ідеальна діяльність.
63. Методи прогнозування та їх використання у науковому дослідженні.
64. Гіпотеза та її значення у науковому дослідженні.
65. Методологічні основи математичного моделювання та його використання у науковому дослідженні.
66. Гносеологічні основи моделювання та його роль у науковому дослідженні.
67. Гносеологічні функції наукового експерименту.
68. Методологічні проблеми теорії інформації
69. Гносеологічна сутність вимірювання та його роль у науковому дослідженні.
70. Співвідношення філософських та загальнонаукових методів пізнання.
71. Діалектика необхідності та випадковості у наукових дослідженнях.
72. Діалектика сутності та явища у наукових дослідженнях.

73. Специфіка соціальних законів та особливості їх пізнання.
74. Особливості соціальної детермінації. Об'єктивне і суб'єктивне в історичному процесі.
75. Літературний переклад: проблема тотожності змісту і форми.
76. Проблема розвитку в сучасній науці. Концепція глобального еволюціонізму.
77. Антропосоціогенез як філософська проблема.
78. Раціональне та ірраціональне в пізнанні.
79. Творчість і пізнання: їх взаємозв'язок.
80. Естетичне ставлення людини до дійсності. Природа мистецтва.
81. Історія як предмет філософського дослідження. Єдність і розмаїття всесвітньої історії.
82. Сутність і особливості штучних мов.
83. Наукове знання: специфіка, будова, рівні.
84. Свобода наукових пошуків і соціальна відповідальність вченого.
85. Ідеї детермінізму в концепціях І. Ньютона та А. Ейнштейна: порівняльний аналіз.
86. Художнє відображення дійсності та його особливості.
87. Проблема особи, особистості та індивідуальності в соціальній філософії.
88. Техніка та закономірності її розвитку.
89. Роль народних мас та особистостей в суспільному прогресі.
90. Теоретична об'єктивність, наукова обґрунтованість філософського розуму та його орієнтація на соціальні цінності.
91. Свідомість і кібернетика.
92. Знання і комп'ютер, штучний інтелект.
93. Наука як культурно-історичний, гносеологічний і соціальний феномен.
94. Види наукових теорій та способи їх побудови.
95. Мораль як фактор становлення людини і регулятор її життєдіяльності.
96. Відображення і творчість в духовній діяльності людини.
97. Проблеми особи в соціальній філософії.
98. Життєтворчість людського буття: колізії практики.
99. Життєтворчість людського буття: проблема свободи.
100. Філософські проблеми сучасної космології.
101. Художнє відображення дійсності та його особливості.
102. Свобода і відповідальність в історії.
103. Історична єдність людства: теорія і реальність.
104. Поняття менталітету та його методологічне значення в пізнанні особливостей специфіки духовного життя народів.
105. Геліоцентризм та вчення про нескінченність світу.
111. Освітня діяльність Платона.
112. Освітня діяльність Арістотеля.
113. Філософія в освіті західноєвропейських університетів доби Середньовіччя.

114. Роль Оксфордського університету у розвитку експериментального природознавства (XVI-XVII ст.).
115. Західноєвропейські університети XIX ст. як науково-дослідницькі центри.
116. Філософія освіти в Києво-Могилянській академії XVIII-XIX ст.
117. Пріоритети і принципи розвитку сучасної вищої освіти.
118. Вища освіта України перед викликами постмодерну.
119. Інтелект нації як симбіоз знань, волі та енергії народу.
120. Модернізм і постмодернізм: культурологічні і соціальні аспекти.
121. Світова глобалізація й інтелектуалізація модерної української нації.
122. Духовний та інтелектуальний вибір України.
123. Інтелектуалізація нації та інноваційні технології в освіті.
124. Інтелект і ментальність народу.
125. Інтелект української нації як загальноцивілізаційний феномен.
126. Інтелект нації та соціально-економічний вибір України.
127. Інтелектуалізація й інформатизація та їх наукове забезпечення.
128. Інтелект української нації та виклики глобалізму.
129. Роль інформаційно-комунікативних підсистем нації в інтелектуальному процесі.
130. Академічна наука України: стан, проблеми, перспективи.

ВИМОГИ ДО НАПИСАННЯ РЕФЕРАТУ з філософії

Аспіранти, здобувачі і стажисти, які готуються до складання кандидатського іспиту з філософії, повинні подати самостійну письмову роботу – реферат на тему, пов'язану, як правило, з дослідженням методологічних питань профільної дисципліни.

1. Реферат має засвідчувати визначений кафедрою філософії рівень знання літератури, що відповідає темі реферату, вміння її аналізувати, логічно і аргументовано розкривати зміст теми.

2. Теми рефератів вибираються аспірантами (здобувачами, стажистами) та узгоджуються з викладачами; план і список основної літератури також узгоджується з викладачем.

3. Вимоги до оформлення реферату:

а) загальний обсяг реферату, включаючи додатки та список літературних джерел, – 25-30 сторінок комп'ютерного набору. Шрифт Time Roman, кегль 14 через 1,5 інтервала.

Першою сторінкою вважається титульна, на якій цифра 1 не ставиться;

б) аркуш реферату повинен мати поля: ліве – 3 см, праве – 1 см, верхнє і нижнє – 2 см;

в) титульний аркуш оформляється за зразком (зразок додається);

г) план реферату (містить “вступ”, “основну частину”, яку слід розписати по розділах і підрозділах, “висновки” та “список літератури”) розміщується зразу ж після титульного аркушу;

д) список літературних джерел оформлюється за вимогами стандарту, що затверджений ВАК України (Бюлетень ВАКУ 2008-3) та розміщується в кінці реферату за алфавітним порядком, у тексті в квадратних дужках позначається позиція та сторінки –[5,с. 43];

У відділ аспірантури подається один примірник. Він має бути пронумерованим та зшитим, підписаним науковим керівником (без рецензії).

Кожний реферат не менш ніж за 10 днів до іспиту проходить процедуру захисту, рецензується і попередньо оцінюється. Автор реферату має право до іспиту ознайомитися з рецензією.

Порушення формальних вимог п.3 вже є підставою для виставлення незадовільної оцінки.

Оцінка за реферат враховується членами екзаменаційної комісії під час прийому кандидатського іспиту і заноситься до протоколу. Аспіранти (стажисти, здобувачі), що отримали незадовільну оцінку за реферат, до складання іспиту не допускаються.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

Кафедра філософії

РЕФЕРАТ

на тему:

**“Філософсько-антропологічний концепт
культуротворчого зростання толерантної особистості
(проблема діагностики)”**

Здобувач
кафедри соціальної педагогіки
Захарченко Ірина Миколаївна
Науковий керівник –
д-р філософських наук, професор
Троїцька Тамара Серафимівна

Підпис _____

Рецензент

«_____»
(оцінка)

Підпис _____

МЕЛІТОПОЛЬ-201..